

Στέφανος Βασδέκης

Ο αρχιτέκτονας που λειτουργεί με κέντρο ενδιαφέροντος τον άνθρωπο

Εγκαινιάζοντας μια νέα στήλη στο περιοδικό μας “Ελληνικές Κατασκευές”, φιλοδοξούμε να παρουσιάσουμε τους αντιπροσωπευτικότερους δημιουργούς που “χτίζουν” σήμερα την σύγχρονη Ελλάδα, με την ελπίδα το συγκεκριμένο εγχείρημα να τύχει αποδοχής από τους αναγνώστες μας. Με συνοπτικό αλλά και υπεύθυνο τρόπο, παρουσιάζουμε στο τεύχος αυτό την δουλειά και την προσωπικότητα του Στέφανου Βασδέκη, του αρχιτέκτονα που ζει στα Μεσόγεια Αττικής και εργάζεται στα Βόρεια και Νότια προάστια.

κείμενο: Γιώργος Αγγελόπουλος, αρχιτέκτων μηχανικός

Μονοκατοικία στην Εκάλη

ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΧΑΜΗΛΟΥ προφίλ επαγγελματία και άνθρωπο που προτίμησε ένα υπαίθριο “καφέ”, με άμεση θέα την θάλασσα, σαν χώρο συνάντησης και κουβέντας, από ένα συμβατικό εργασιακό περιβάλλον.

Μας κέρδισε αμέσως η αμεσότητα του λόγου του και η καθαρή του ματιά στα πράγματα που αφορούν τόσο στην Αρχιτεκτονική, όσο και στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα.

Για να οργανώσουμε κάπως την συζήτηση που είχαμε, θα αναφερθούμε αρχικά στις σπουδές και το επαγγελματικό ξεκίνημα. Την εστίαση της δουλειάς και τις απόψεις του για το Αρχιτεκτονικό παρόν, παρελθόν και μέλλον.

Για την μελετητική λογική στα κτίρια και τις μελέτες του, για το “μέσα και το έξω” της σύγχρονης μονοκατοικίας - που αποτελεί άλλωστε και το κύριο αντικείμενο ενασχόλησής του - τους συναδέλφους του που θαυμάζει και τον επηρέασαν, τα στοιχεία εκείνα που “διαβάζονται” σαν υπογραφή στα έργα του, την “καταγωγή” τους, τα υλικά που αγαπά και προτιμά και πλήθος άλλων πληροφοριών, που χαρακτηρίζουν έναν επιτυχημένο σύγχρονο Αρχιτέκτονα.

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1954. Τελείωσε τα μαθητικά του χρόνια στο Κολέγιο Αθηνών, και συνέχισε τις σπουδές του στο Παρίσι, στην “Ecole Speciale d' Architecture”. Επέστρεψε στην Ελλάδα το 1978 όπου και άρχισε την σταδιοδρομία του. Η πρώτη “μεγάλη δουλειά” ήρθε με το “Porto Hydra Village”, όπου αναλαμβάνοντας

Μονοκατοικία στο Ελληνικό

να συνεχίσει το έργο του γραφείου “Αντωνακάκη”, από το 1978 μέχρι και σήμερα κατασκεύασε, σε μια προσθετική λογική επέκτασης του αρχικού οικισμού, περί τις 200 κατοικίες. Με αφετηρία το εξελισσόμενο αυτό project όλη η μετέπειτα πορεία του προσανατολίστηκε στην κατασκευή κατοικιών, αλλά και επιλεγμένων πολυκατοικιών, με ιδιώτες πελάτες.

Βασικό μέλημα σε κάθε νέα δουλειά είναι η ξεχωριστή ποιότητα του κάθε εσωτερικού χώρου, σε ό,τι αφορά τις συνθήκες ζωής που διαμορφώνει. Ποιότητα που φέρει την

προσωπική του σφραγίδα και στην εσωτερική διακόσμηση, χωρίς αυτό να αποκλείει συνεργασίες με διακοσμητή, όταν και αν ο πελάτης το απαιτήσει. ...“θα ήθελα η κατοικία που βιώνω ήδη από το στάδιο της μελέτης, να μπορούσε να εξελισσεται παράλληλα με τις ζωές των χρηστών της και τις διαρκώς μεταλλασσόμενες ανάγκες τους, αλλά γνωρίζω πόσο ουτοπικό ακούγεται αυτό, κι έτσι φροντίζω να μελετώ χώρους που με ικανοποιούν προσωπικά και θα επέλεγα κι εγώ ο ίδιος για να ζήσω”... “με ενδιαφέρει ιδιαίτερα η προσωπική σχέση με τους πελάτες μου, την επιδιώκω, ώστε διαβάζοντας τον τρόπο ζωής τους να τον “παντρέψω”

με τα δικά μου πιστεύω και να σχεδιάσω ένα κτίσμα που να με ικανοποιεί και να πραγματώνει το όνειρο ζωής του εκάστοτε πελάτη - φίλου”...

Βασδεκόσπιτα Κύρια εργαλεία δουλειάς αποτελούν τα σκίτσα και οι μακέτες κι όχι τόσο οι ηλεκτρονικοί τρόποι παρουσίασης, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι μελέτες του δεν παρουσιάζονται τελικά σε ηλεκτρονική μορφή. Πιστεύει ότι η κατοικία είναι ένας ζωντανός οργανισμός, που δεν πρέπει να ολοκληρώνει με εξωνυχιστικό τρόπο τις μελέτες του. Πολλά πράγματα θα αλλάξουν πάνω στην κατασκευή και ο δημιουργός πρέπει να στέκεται

πάνω από το έργο του, παρακολουθώντας κάθε φάση του, φροντίζοντας και μελετώντας κάθε μικρή και μεγάλη αλλαγή.

Σε ό,τι αφορά την “εμφάνιση” της δουλειάς, την όψη, δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον σχεδιασμό της, ενώ στα “Βασδεκόσπιτα” - όπως χαρακτηρίστικα μας είπε - υπάρχει ένα συγκεκριμένο λεξιλόγιο στοιχείων, εργαλείων και μορφών που τα καθιστά αναγνωρίσιμα και κατά την γνώμη του διαχρονικά. Τα απλοποιημένα κομμάτια, τα τραβηχτά εργαλεία, τα γύφισα διακοσμητικά τμήματα, οι καθαροί ορθογωνικοί όγκοι, οι ήπιας κλίσης κεραμοσκεπές,

Μονοκατοικία στη Γλυφάδα

Μονοκατοικία στη Βούλα

Μονοκατοικία στη Βούλα

Μονοκατοικία στη Γλυφάδα

Μονοκατοικία στη Γλυφάδα

Μονοκατοικία στα Μεσούγεια

Κατοικία στα Μεσούγεια

Μονοκατοικία στην Πολιτεία

Κατοικία στη Βούλα

οι υπόστεγοι χώροι εκτόνωσης, τα περιστύλια, τα αίθρια και τα σημειακά στέγαστρα που λειτουργούν προστατευτικά στον μεσογειακό ήλιο - λειτουργώντας αναμφισβήτητα βιοκλιματικά - είναι μερικά από

τα απαραίτητα στοιχεία της επιτυχημένης "συνταγής". ...*"τα παντζούρια είναι απαραίτητα για τον έλεγχο του έντονου Ελληνικού ήλιου. Όσο κι αν επηρεάζουν την καθαρή όψη και τα σαφή περιγράμματα πρέπει να τα*

"επβάλλουμε" στους πελάτες μας, ακόμα και για την δυνατότητα της επιλεκτικής θέασης του "γείτονα" η οποία είναι συνήθως ενοχλητική"...

Με την ίδια φροντίδα αντιμετωπίζει και τον περιβάλλοντα χώρο. Είναι συνήθως προσωπικά μελετημένες οι υπαίθριες διαμορφώσεις και επιλεγμένες οι φυτεύσεις, σε ό,τι αφορά τόσο την χαμηλή βλάστηση, όσο και την υψηλή, που ενίοτε χαρακτηρίζει τις κατοικίες του, διαμορφώνοντας την τελική όψη προς τον δρόμο εισόδου. Αυτός είναι άλλωστε και ο βασικός ανασταλτικός παράγοντας στην φωτογράφησή τους για μια τέτοια δημοσίευση, που διασφαλίζει όμως την απαιτούμενη ιδιωτικότητά τους σε ό,τι αφορά την επικοινωνία τους με τον "έξω κόσμο".

Υγρό στοιχείο Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι η παρουσία του υγρού

στοιχείου, όπου το οικόπεδο και οι απαιτήσεις των ιδιοκτητών το επιτρέπουν. Μια καλά σχεδιασμένη πισίνα με συμμετοχή στην καθημερινή ζωή, οπτική και ουσιαστική, συμπληρώνει την μελέτη του υπαίθριου χώρου.

Μη γνωρίζοντας κανείς την ακαδημαϊκή προέλευση του Στέφανου Βασδέκη θα μπορούσε να τον "κατηγορήσει" για ενδείξεις και τάσεις μνημειακού νεοκλασικισμού, άποψη που αναθεωρείται σε μια δεύτερη ανάγνωση.

Ένας εκολαπόμενος αρχιτέκτονας στο Παρίσι, με τις γνωστές επισκέπτες της αιώνιας πόλης, αισθητικές εμπειρίες, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη εκπαιδευτική καθοδήγηση, δεν μπορεί παρά να επηρεαστεί και να ενσωματώσει μεταφρασμένο όλο αυτό το οπτικό υλικό στο μετέπειτα επαγγελματικό του έργο.

Η προηγούμενη αναφορά είναι η κατάλληλη "γέφυρα" για να αναφερθούμε στις απόψεις του, για την σύγχρονη μινιμαλιστική τάση, που έχει αναμφισβήτητα επιβληθεί παγκόσμια στην αρχιτεκτονική και την διακόσμηση. Η άποψή του λοιπόν σχετικά, είναι ότι τα μινιμαλιστικά κτίρια δεν είναι διαχρονικά και δεν συμπλέουν με την Ελληνική ιδιοσυγκρασία. Άποψη ιδιαίτερα τολμηρή και αιχμηρή. Οι ενότητες Την σύγχρονη Ελληνική Αρχιτεκτονική την κατηγοριοποιεί σε δύο ενότητες: στα ιδιωτικά και στα δημόσια κτίρια. Για τα πρώτα θεωρεί ότι τα Ελληνικά σπίτια υπερέχουν παγκοσμίως σε ποιότητα κατασκευής, άσχετα με την Αρχιτεκτονική τους ταυτότητα με την οποία ενίοτε διαφωνεί.

Σοβαρές ενστάσεις προβάλλει για τα δημόσια κτίρια όπου, όπως ήταν αναμενόμενο, δεν κρύβει την αντίθεσή του με τα γυάλινα δημόσια κτίρια τα οποία κατακλύζουν τις μεγάλες κυκλοφοριακές αρτηρίες, παλιές και νέες (Κηφισίας, Μεσογείων, Μαραθώνος), χωρίς Αρχιτεκτονική ταυτότητα και αναφορά. Κτίρια που απλά μιμούνται, όπως αναφέρει, τις μεγάλες Ευρωπαϊκές και Αμερικανικές πόλεις, μην καλύπτοντας στοιχειωδώς τις έντονες κλιματολογικές προδιαγραφές.

Για την κατάληξη της ιστορικής μας πόλης, υπεύθυνο θεωρεί το σύστημα της αντιπαροχής, που κατά κανόνα δεν αξιοποίησε το αρχιτεκτονικό δυναμικό της χώρας, δημιουργώντας μια ασφυκτική τελικά πόλη, που κάθε άλλο παρά ποιότητα ζωής παρέχει στους κατοίκους της. Σύστημα που αναμφισβήτητα ενεθάρρυνε την κατεδάφιση σημαντικών ιστορικών κτιρίων - τοπώσεων και αλλοίωσε την ιστορικότητα και την ταυτότητα της πόλης με τρόπο μη αναστρέψιμο πλέον.

Προτιμήσεις Από τους Έλληνες Αρχιτέκτονες ξεχώρισε σύντομα τους Βαλσαμάκη και Αγιοστρατίτη, τονίζοντας ότι τα αρχιτεκτονικά γραφεία - "φάμπρικες" ποτέ δεν τον συγκίνησαν, συντασσόμενος με την πρακτική δουλειάς του πρώτου, όπως αυτή μας έγινε γνωστή από αφιέρωμα στο ενημερωτικό δελτίο του ΤΕΕ.

Αγαπημένα του υλικά είναι τα παραδοσιακά πρωτόλεια, (πέτρα, ξύλο, σοβάς, κεραμίδι, μέταλλο), κι όχι τα σύγχρονα τεχνολογικά, που δεν έχουν δοκιμαστεί στον χρόνο και άρα δεν τον πείθουν, συνδυάζοντας όχι περισσότερα από τρία. Προτιμά τα δάπεδα από

Πολυκατοικία στη Γλυφάδα

φυσικά πετρώματα ή από ξύλο, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, ώστε η ομοιογένεια του υλικού να εξασφαλίζει την οπτική, αισθητική και λειτουργική συνέχεια "του μέσα και του έξω". Αν και η μέχρι τώρα παρουσίαση περιγράφει έναν Αρχιτέκτονα κατασταλαγμένο, συνειδητοποιημένο και συχνά αιχμηρό, αυτό που χαρακτηρίζει τον Στέφανο Βασδέκη - και που με αυτό κλείνουμε - είναι μια φράση του: ... *"είμαι ανοικτός στις προκλήσεις. Κάθε νέο κτίριο, με τις όποιες απαιτήσεις και δεσμεύσεις, είναι για μένα πρόκληση να κάνω κάτι καινούργιο"...*

Κατοικία στη Βούλα

Μονοκατοικία στη Βούλα

